

Inspeksjonsrapport

Saksnummer: 2009/5279 EH

Informasjon om kontrollert deponi

Navn og besøksadresse: Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS (HRA), Trollmyra, Jevnaker	Virksomhetens org.nr.: 966 494816
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS, Musmyrveien 10, 3520 Jevnaker	Virksomhetens telefon:
Kommune/kommunenr.: 0532	Virksomhetens e-post:

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Amund Bø og Jan Reistad	Fra Fylkesmannen: Torunn Margrete Bjerke, Knut Roland, Elin Hilde
Kontrollomfang: <ul style="list-style-type: none">• avfallsforskriften kap. 9 og kap. 11• internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 10.09.09

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 5 avvik fra regelverket
 Det er gitt 2 anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Deponiet er plassert i risikoklasse **2** og Fylkesmannen varsler med dette at det vil bli innkrevd et gebyr på kr: **14 400,-** for kontrollen. Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf. § 16 i forvaltningsloven. Informasjon om kontrollgebyr, se neste side.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
 Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å få bekreftet at avvikene er rettet, og som redegjør for gjennomførte tiltak når det gjelder avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding: **01.01.10**

Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen. Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å bruke tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se neste side.

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 har som mål å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig.

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering:

- avfallsets sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet, på kort og lang sikt.

Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- *Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) § 7 første ledd / andre ledd og § 29
- *Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften) kap. 9 Deponering av avfall, og kap. 11 Farlig avfall
- *Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen; f.eks. brudd på krav i forurensningsloven og forskrifter hjemlet i disse lovene, eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse.

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt pålagt tilbakemelding fra virksomheten innen fastsatt frist, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble påvist følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik: 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Avfallsforskriften og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert 03.04.09
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§ 9-11, jf. vedlegg II)

Kommentarer:

a-b)

Avfallsselskapet har tatt i bruk nytt deponi for ordinært avfall pr 01.07.09. Her var det kommet en del leveranser. Men det var også deponert noe trevirke, i form av rammer på dører og vinduer. Trevirke er biologisk nedbrytbart, og tillates ikke deponert, jf avfallsforskriften § 9-4 første ledd a). Vi viser også til utslippstillatelsen fra Fylkesmannen av 03.05.09, pkt 3.1.

c) De skjemaene som var utfylt for basiskarakterisering hadde ikke tilstrekkelig informasjon om avfallet som går til deponi. Eksempler:

- Skjema for "sotet pipe sten" veieseddel 1145406 har ikke opplysninger om dette er forurenset avfall, om det bør testes. Mangler NS 9431.
- Skjema for "glassfibertank" veieseddel 1147127 har ikke opplysninger om ev forurensning, hva tanken ev er brukt til, om den er ren eller ikke. Har EAL-kode 200202 som er jord og stein.
- Skjema uten EAL-kode, veieseddel 113295 fra Gran meieri. Går ikke fram hva det er, bare påført 0700 på håndtering NS 9431. Ikke markert deponikategori.

Mange skjemaer har mangelfull utfylling av avfallstype og kode.

HRA må ofte hjelpe avfallsprodusentene med basiskarakteriseringen.

Utdrag fra kravene til basiskarakterisering av avfall til deponi i avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1.:

Ved basiskarakteriseringen skal følgende dokumenteres:

- Avfallsprodusentens navn og organisasjonsnummer
- Opplysninger om hvordan avfallet oppstår og om råvarene som er brukt, med mindre dette fremgår av avfallskoden
- Opplysninger om hvilken behandling av avfallet som er gjennomført for å oppfylle § 9-6 i denne forskriften eller en redegjørelse for årsakene til at slik behandling ikke betraktes som nødvendig.
- Data om avfallsets sammensetning og utlekkingspotensial ved både kolonnetest og ristetest
- Avfallsets lukt, farge og fysiske form.
- Avfallskode i henhold til den europeiske avfallslisten samt avfallsstoffnummer iht. gjeldende norsk standard om klassifisering av avfall.
- De farlige egenskapene (jf. vedlegg 3 til kapittel 11 om farlig avfall i denne forskriften) som er vurdert som grunnlag for å klassifisere et avfall som ikke-farlig.

- Bekreftelse på at avfallet ikke omfattes av forbudene i § 9-4 i denne forskriften
- Opplysninger om hvilke deponikategorier avfallet kan deponeres på, jf. § 9-5 i denne forskriften
- Eventuelle ekstra forholdsregler som deponiet må treffe ved håndteringen av avfallet.
- Muligheter for gjenvinning av avfallet.

For avfall som produseres jevnlig i like prosesser skal basiskarakteriseringen også dokumentere:

- Om avfallet består av en blanding av forskjellige materialer, og i så fall blandingsforholdet mellom disse materialene og hvor mye blandingsforholdet kan variere.
- En beskrivelse av hvordan utlekkingspotensial, lukt, farge og fysisk form varierer, og hvor stor denne variasjonen er.
- Opplysninger om hvilke parametere som skal brukes ved verifikasjon og hvor ofte verifikasjonen skal finne sted.

Avvik: 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Avfallsforskriften § 9-11 jf. vedlegg II og internkontrollforskriften § 5*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 i vedlegg II kan overskrides (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2 a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har mangelfull journalføring av stikkprøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)

Kommentarer:

a) Det er ikke nedskrevet kriterier til hjelp for den som skal vurdere om avfall kan deponeres på deponiet. Men kontroll ved mottak blir gjennomført. Jf pkt 1.4 i vedlegg II 2. ledd:

"Dersom en avfallsleveranse må avvises fordi avfallet ikke oppfyller kriteriene for mottak skal driftsansvarlig varsle forurensningsmyndigheten."

b) Det bør også være dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at inert avfall er forurenset, slik at det må testes. Jf i vedlegg II pkt 1.2 a)

"Hvis det er mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i 2.1 kan overskrides, skal avfallet testes."

Ihht internkontrollforskriften § 5 pkt 5 bør det foreligge skriftlig dokumenterte rutiner på disse punktene.

e) HRA opplyste at det ikke ble avvist avfall til deponi. HRA hjelper til med utfylling av basiskarakteriseringsskjema dersom dette ikke er på plass, men det er ikke foretatt testing av avfall. Det bør klarlegges tydeligere hos HRA når avfall bør testes/ være testet. Eksempelvis kom det ved kontrollen inn et lass med jordmasser fra ei branntomt for et hotell/pensjonat. I dette tilfelle ble det etter det som fremkom der og da ikke foretatt testing. Dette kan også indikere at det ikke foreligger gode nok rutiner for når avfall skal testes.

Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall

Avvik fra: *Avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke et eksemplar av basiskarakterisering/sammendrag av basiskarakterisering (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)

Kommentarer:

b) Det er levert avfall til det nye deponiet i ca 2 mnd. Det er fylt ut basiskarakteriseringsskjema. Men det finnes ikke et samlet register som inneholder det som kreves ihht § 9-12 i avfallsforskriften:

"Det skal føres register over de mengder avfall som deponeres og dets egenskaper, med angivelse av opprinnelse, leveringsdato, avfallsprodusentens identitet, og nøyaktig deponeringssted dersom det dreier seg om farlig avfall."

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder stikkprøvekontroll, prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: *Avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3 annet ledd)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3 tredje ledd)

- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3 femte ledd)

Kommentarer:

- a) Når det gjelder stikkprøver benyttes ikke en rutine for 1 av 100 leveranser til deponi. Avfall til deponi blir vurdert visuelt ved mottak og dokumenter gjennomgått.

Næringsavfall blir tippet og sortert på sorteringsanlegget hos HRA. Her kan det også oppstå noe restavfall som skal til deponi. Dvs at dette også skal følges opp med basiskarakterisering og stikkprøvekontroll. Innkommet næringsavfall har blitt sortert i ca 2 år nå.

Det nye deponiet har bare vært i bruk i 2 mnd. Det er heller ikke gjennomført stikkprøvekontroll for avfall som gikk direkte til det gamle deponiet, som var i drift fram til 1. juli i år.

Vi viser til vedlegg II pkt 1.4 tredje ledd:

"Driftsansvarlig skal sørge for at det tas stikkprøver av minst 1 av hver 100 avfallsleveranse ved deponiet."

Stikkprøvene skal testes for å sikre at avfallet er i samsvar med opplysningene i dokumentasjonen. Avfall som er unntatt fra testing ved basiskarakteriseringen, er også unntatt fra testing ved kontroll av stikkprøver.

Det er ikke utarbeidet skriftlige rutiner for stikkprøvekontroll. Rutiner bør utarbeides som ledd i internkontrollen.

- f) Det syntes ikke å foreligge skriftlig dokumentasjon på utarbeidet prøvetakingsstrategi. Det var for øvrig ikke utført tester ifm avfall til gammelt eller nytt deponi.

Jf pkt 3 femte ledd i vedlegg II til kap. 9:

"Prøvetakingen skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor man tar hensyn til avfallets sammensetning og egenskaper, med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet."

Avvik 5: Andre

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor:

- A)
Avvik fra: Avfallsforskriften kap. 9 om deponering av avfall

- B)
Avvik fra: Avfallsforskriften og internkontrollforskriften

- C) **Det er ikke god nok oppbevaring av farlig avfall ved miljøstasjonen på avfallsanlegget.**

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-5 om forsvarlig oppbevaring av farlig avfall mm

Kommentarer:

Ved miljøstasjonen var mange fat med olje osv lagret under åpen himmel og en del var ikke merket. Fatene stod på pall, men det var ikke ordnet lagerplass under tak for alt av denne type avfall. Noe var lagret i container. Farlig avfall bør fortrinnsvis lagres under tak, og alt må være merket. Når det gjelder ytre miljø er ikke lagringen tilfredsstillende.

Det heter i § 11-5 1. ledd 1. i avfallsforskriften om forsvarlig oppbevaring m.v. av farlig avfall:

"Farlig avfall skal håndteres forsvarlig. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker og dyr. "

Vi viser også til de generelle krav i Fylkesmannens tillatelse av 03.04.09 pkt 9 om mottak av farlig avfall.

Anmerkninger

Fylkesmannen gir følgende anmerkninger i forbindelse med kontrollen:

 Anmerkning 1 Avfall kan komme til deponi etter åpningstid**Kommentarer:**

Noen faste kunder/transportører har kort for å kunne levere næringsavfall etter åpningstid. Dette skal gå til sorteringsanlegget. Men det er en fare for at disse kundene om kvelden også kan ha tilgang til deponiet. HRA bør vurdere denne praksisen, ang kontroll med avfallet som kommer inn.

 Anmerkning 2 Det bør vurderes bedre tilrettelegging på sorteringsanlegget**Kommentarer:**

Sortering av næringsavfall foregår under åpen himmel. Det bør vurderes en bedre tilrettelegging her, ev med sorteringshall for å bedre arbeids- og miljøforholdene.

Andre kommentarer/utdypninger

Det er avsluttet eldre deponi hos HRA, og et nytt deponi er tatt i bruk i juli i år. Virksomheten har ikke dispensasjon fra det nye deponiforbudet mot nedbrytbart avfall. Det betyr at deponiet fra 01.07.09 ikke kan ta imot biologisk nedbrytbart avfall.

HRA har tillatelse også til avfallssorteringsanlegg, jf tillatelsen av 03.04.09 pkt 7. Dette har vært i drift siden 2006. Ved kontrollen kom det frem at denne virksomheten i 2008 var satt bort til Veolia Miljø og Gjenvinning Region Sør, org.nr 937 270 062. Sorteringen foregår på HRAs område. Fylkesmannen følger opp dette.